

Γενικές αρχές Φυτοπροστασίας

Η Φυτοπροστασία υλοποιείται με εξειδικευμένες Οδηγίες που βασίζονται στις αρχές της Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας και αφορούν το κάθε αγρόκτημα σε κάθε φάση της καλλιεργητικής περιόδου, μέσω της συνεργασίας των εξειδικευμένων γεωπόνων – συμβούλων με κάθε παραγωγό – μέλος της “VENUS GROWERS”.

Κυριότερους εχθρούς και ασθένειες – στόχους - στην περιοχή μας θεωρούμε κατά σειρά επικινδυνότητας τους παρακάτω, για τους οποίους και περιγράφουμε τις βασικές αρχές αντιμετώπισής τους [κατά σειρά εχθροί (E)– ασθένειες(A) – ζιζάνια(Z)]:

Δευτερεύουσας σημασίας εχθροί, ασθένειες και ζιζάνια αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση.

Ποτέ δεν γίνονται επεμβάσεις με Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα χωρίς να υπάρχει συγκεκριμένη Οδηγία του Επιβλέποντα, η οποία να έχει εγκριθεί από τον Επικεφαλής. Κάθε τέτοια εφαρμογή γίνεται με τα απαραίτητα μέτρα προστασίας του εφαρμοστή και του περιβάλλοντος και καταγράφεται από τον παραγωγό αμέσως στο Ημερολόγιο Αγρού ώστε να μπορεί να ελεγχθεί για την ακρίβειά της από κάθε ενδιαφερόμενο.

Οι Οδηγίες του Επιβλέποντα στηρίζονται στις μετρήσεις και τις παρατηρήσεις στα συγκεκριμένα αγροτεμάχια, και στο Φυτοπαθολογικό Ιστορικό του κάθε αγροτεμαχίου. Παίρνουν υπόψη τους τις τοπικές προβλέψεις της Ε.Μ.Υ., τις Γεωργικές Προειδοποιήσεις αλλά και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις των πελατών και των χωρών εξαγωγής (MRLs).

Πάνω απ’ όλα όμως υλοποιούν την **Πολιτική του Συνεταιρισμού** για προϊόντα υψηλής ποιότητας και απόλυτα ασφαλή για τον καταναλωτή. Για το σκοπό αυτό γίνονται τακτικοί και έκτακτοι εσωτερικοί έλεγχοι υπολειμμάτων με βάση τα αποδεκτά MRL’s.

Τέλος, όλα τα επιμέρους Σχέδια Διαχείρισης που εφαρμόζονται στη Γεωργική Εκμετάλλευση (νέων φυτεύσεων, διαχείρισης του εδάφους και λίπανσης, καλλιεργητικών φροντίδων και άρδευσης) συμβάλουν στη διατήρηση της υγείας των δένδρων, ώστε με την ελάχιστη χρήση φυτοπροστατευτικών ουσιών, να παράγουμε φρούτα άριστα από άποψη υγιεινής και γαστρονομίας.

1) ΡΟΔΑΚΙΝΑ-ΝΕΚΤΑΡΙΝΙΑ-ΒΕΡΙΚΟΚΑ

E1.Κοκκοειδή (Βαμβακάδα και Σαν Ζοζέ): Με τα χειμερινά κλαδέματα κρατάμε σε χαμηλό ύψος τα δένδρα και αφαιρούμε τα προσβεβλημένα κλαδιά. Σε κτήματα με ιστορικό ψεκάσουμε στην πτώση πετάλων με rygiproxyfen. Αν ο παραπάνω ψεκασμός δεν γίνει ή δεν έχει τα επιθυμητά αποτελέσματα (εξαιτίας μεγάλης αρχικής προσβολής) τότε ψεκάσουμε με εγκεκριμένα εντομοκτόνα πάνω στην γενιά. Όταν οι ψεκασμοί για τους άλλους εχθρούς συμπίπτουν χρονικά με γενιές κοκκοειδών, χρησιμοποιούμε εντομοκτόνα που να έχουν παράλληλη δράση και εναντίον τους. Αυτό βέβαια σε περιπτώσεις που υπάρχει κίνδυνος εξάπλωσής τους από γειτονικά κτήματα.

E2.Φυλλοδέτες : Όσο το δυνατόν νωρίτερα - σε μια περίοδο με την ελάχιστη κυκλοφορία ωφέλιμων εντόμων (στάδιο Ροζ Μπουμπούκι) - καταπολεμούμε τις προνύμφες που βγαίνουν από τα χειμερινά τους καταφύγια πριν αυτές τυλίξουν φύλλα, με εφαρμογή ψεκασμού η οποία να αντιμετωπίζει παράλληλα κι άλλους εχθρούς (αφίδες, ανάρσια κλπ). Η επανάληψη του ψεκασμού στο στάδιο πτώση πετάλων μειώνει ακόμα περισσότερο τον πληθυσμό τους. Τις επόμενες γενιές του εντόμου τις παρακολουθούμε με Φερομονικές Εντομοπαγίδες και μόνο σε έξαρση του πληθυσμού τους (>20 συλλήψεις / παγίδα / βδομάδα) επεμβαίνουμε κατά προτίμηση με σκευάσματα του Βάκιλου της Θουρινγκίας ή εναλλάσσοντας εντομοκτόνα για συνδυασμένη καταπολέμηση των κοκκοειδών.

E3.Ανάρσια : Νωρίς την άνοιξη (Στάδιο Ροζ Μπουμπούκι και στάδιο πτώσης πετάλων) αντιμετωπίζεται μαζί με τους Φυλλοδέτες και τις Αφίδες. Αργότερα παρακολουθούμε με φερομονικές εντομοπαγίδες και σε έξαρση του πληθυσμού (>15 συλλήψεις / παγίδα / βδομάδα) αλλά κυρίως όταν οι καρποί πηγαίνουν προς την ωρίμανσή τους επεμβαίνουμε ψεκάζοντας με κατάλληλα εντομοκτόνα. Αυστηρά τηρούνται οι προβλεπόμενες ημέρες αναμονής πριν τη συγκομιδή.

E4.Αφίδες : Νωρίς την άνοιξη αντιμετωπίζονται μαζί με τους Φυλλοδέτες και την Ανάρσια πριν ο πληθυσμός τους αυξηθεί ή τυλιχθούν στα φύλλα. Προτιμούμε συνδυασμό εντομοκτόνων με θερινά έλαια. Με την αυστηρή αποφυγή ψεκασμών μετά την ανθοφορία και μέχρι τα μέσα - τέλη Μαΐου, αναπτύσσονται πληθυσμοί φυσικών εχθρών των αφίδων. Προσβολές όψιμες τις αντιμετωπίζουμε με

κόψιμο και καταστροφή των προσβεβλημένων κλαδίσκων ή κατά θέσεις ψεκασμούς και μόνο σε περιπτώσεις πολύ έντονης πίεσης ψεκάζουμε όλο το αγροτεμάχιο με ειδικό αφιδοκτόνο.

Ε5.Τετράνυχτοι : Ο μεγάλος αριθμός φυσικών εχθρών τους, τις περισσότερες φορές είναι ικανός να περιορίζει τους πληθυσμούς των τετρανύχων. Κατασταλτικά επίσης ενεργούν και οι ψεκασμοί με Βρέξιμο Θείο που γίνονται για την προστασία από το Ωίδιο. Μόνο σε περιπτώσεις έντονης προσβολής επεμβαίνουμε με εκλεκτικά ακαρεοκτόνα.

Ε6. Θρίπες : Ο ψεκασμός ενάντια στους φυλλοδέτες ελέγχει σε μεγάλο βαθμό και τους θρίπες που απειλούν μόνο τα Νεκταρίνια. Σ' αυτά εφαρμόζουμε συμπληρωματικά ακόμη έναν ψεκασμό με εντομοκτόνο χαμηλής τοξικότητας στις μέλισσες και οπωσδήποτε τις ώρες που αυτές δεν πετούν.

A1.Εξώασκος : Καλύπτουμε τα δένδρα ψεκάζοντας με ZIPAM όταν εκπτυχθούν οι πρώτοι φυλλοφόροι οφθαλμοί. Ο ψεκασμός είναι καθολικός εξ αιτίας των συνεχώς αυξανόμενων προσβολών λόγω παρατεταμένων βροχοπτώσεων κατά την έκπτυξη των φυλλοφόρων οφθαλμών τα τελευταία χρόνια. Σε περιπτώσεις έντονων βροχοπτώσεων μπορεί να επαναλάβουμε τον ψεκασμό με τα 2/3 της κανονικής δόσης καλύπτοντας παράλληλα τα δένδρα από πιθανές προσβολές από Σιτόσπορα, Φουζίκοκκο και Κορύνεο.

A2.Οίδιο : Από την πτώση του κάλυκα και για τις επόμενες 30 περίπου ημέρες προστατεύουμε τα καρπίδια με ψεκασμούς Βρέξιμου Θείου ή εκλεκτικών Ωιδιοκτόνων στα Νεκταρίνια. Μόνο όταν έχουμε συνθήκες που ευνοούν ιδιαίτερα την προσβολή, επεμβαίνουμε με ειδικά Ωιδιοκτόνα και στις ευαίσθητες ποικιλίες ροδάκινων.

A3.Κλαδοσπόριο : Ο καλός αερισμός των δένδρων και οι ψεκασμοί κάλυψης με Βρέξιμο Θείο ή με εκλεκτικά Ωιδιοκτόνα, επαρκούν για προστασία από το Κλαδοσπόριο μόνο στα κτήματα χωρίς ιστορικό προσβολών. Στα κτήματα όμως που έχουν σημειωθεί προσβολές το προηγούμενο έτος και όταν οι καιρικές συνθήκες (βροχοπτώσεις μετά την πτώση του κάλυκα έως τις αρχές Ιούνη και θερμοκρασία 18-24°C) ευνοούν την εξάπλωση της ασθένειας, τότε απαιτείται πιο συχνή κάλυψη των καρπών και με ειδικά μυκητοκτόνα.

A4.Μονίλια : Με την κοπή των ζιζανίων, τα καλοκαιρινά κλαδέματα και τις κανονικές αρδεύσεις μειώνουμε τον κίνδυνο ανάπτυξης της ασθένειας. Με την ορθολογική λίπανση και τους ψεκασμούς των καρπών με Ασβέστιο, αυξάνουμε την αντίστασή τους στις μολύνσεις. Πολύ σημαντικοί είναι οι ψεκασμοί κατά την ανθοφορία. Όταν οι καιρικές συνθήκες δημιουργούν μεγάλη πίεση προσβολής και οι καρποί πρόκειται να συντηρηθούν σε ψυγείο, ψεκάζουμε εναλλάσσοντας κατάλληλα μυκητοκτόνα και σεβόμενοι απόλυτα το χρόνο αναμονής πριν τη συγκομιδή.

A5.Βακτηριώσεις : Σπάνιες οι προσβολές αλλά συνεχώς αυξανόμενες. Στην περιοχή μας που κυριαρχεί σχεδόν σαν μονοκαλλιέργεια η Ροδακινιά, ο ψεκασμός με Χαλκούχα κατά την πτώση των φύλλων το Φθινόπωρο είναι το πιο πρόσφορο και οικολογικά συμβατό μέσο για την αποτροπή της εξάπλωσης των Βακτηριώσεων με παράλληλη δράση ενάντια στις περισσότερες ασθένειες - στόχους.

2) ΚΕΡΑΣΙΑ

E1. Κοκκοειδή (Βαμβακάδα, Σαν Ζοζέ κλπ): Με τα χειμερινά κλαδέματα αφαιρούμε τα κλαδιά με έντονες προσβολές και κρατάμε τα δένδρα σε ελεγχόμενο από τους ψεκασμούς ύψος. Αποτρέπουμε την εγκατάσταση των κοκκοειδών στο κτήμα εφαρμόζοντας αμέσως ψεκασμό κατά θέσεις στα σημεία όπου εντοπίζεται η παρουσία τους (με έλαια ή ελαιοοργανοφωσφορικά εντομοκτόνα σε έντονες προσβολές, στο στάδιο «λευκή κορυφή»). Στο τέλος του καλοκαιριού – αρχές Φθινοπώρου και μόνο όπου έχουμε εξάπλωση από γειτονικά κτήματα επεμβαίνουμε στις γενιές των κοκκοειδών με συνιστώμενα οργανοφωσφορικά εντομοκτόνα.

E2. Αφίδες : Νωρίς την άνοιξη αντιμετωπίζονται με την εφαρμογή των θερινών ελαίων σε συνδυασμό με ένα κατάλληλο εντομοκτόνο πριν ο πληθυσμός τους αυξηθεί ή τυλιχθούν στα φύλλα και κυρίως πριν την εμφάνιση των φυσικών τους εχθρών – ωφελίμων εντόμων. Με την αποφυγή ψεκασμών μετά την ανθοφορία, αναπτύσσονται πληθυσμοί φυσικών εχθρών των αφίδων. Προσβολές όψιμες τις αντιμετωπίζουμε με κόψιμο και καταστροφή των προσβεβλημένων κλαδίσκων ή κατά θέσεις ψεκασμούς και μόνο σε περιπτώσεις πολύ έντονης πίεσης ψεκάζουμε όλο το αγροτεμάχιο με ειδικό αφιδοκτόνο.

E3. Ραγολέτης : Μόνο στις όψιμες ποικιλίες και εκεί όπου διαπιστωθεί με τις κίτρινες χρωμοτροπικές παγίδες ότι το έντομο έχει έντονη παρουσία επεμβαίνουμε με κατάλληλα εντομοκτόνα τηρώντας αυστηρά τον απαιτούμενο χρόνο πριν τη συγκομιδή.

E4. Σκολύτες : Αφήνουμε το καλοκαίρι κλαδιά παγίδες στο αγρόκτημα τα οποία τα καίμε νωρίς την άνοιξη καταστρέφοντας τους πληθυσμούς του εντόμου πριν αυτοί μεταναστεύσουν στα δένδρα μας. Μόνο σε περίπτωση έντονων προσβολών, που οδηγούν σε ξηράνσεις καρποφόρων οφθαλμών και κλαδιών, ψεκάζουμε με εγκεκριμένα εντομοκτόνα στα μέσα Απριλίου ή και το καλοκαίρι μετά τη συγκομιδή.

E5. Τετράνυχτοι : Ο μεγάλος αριθμός φυσικών εχθρών τους, τις περισσότερες φορές είναι ικανός να περιορίζει τους πληθυσμούς των τετρανύχων. Κατασταλτικά επίσης ενεργούν και οι ψεκασμοί με τα θερινά έλαια που γίνονται προανθητικά για την καταπολέμηση των κοκκοειδών και των αφίδων. Μόνο σε περιπτώσεις έντονης προσβολής, που οδηγούν σε πρόωρη πτώση των φύλλων το καλοκαίρι, επεμβαίνουμε με εκλεκτικά ακαρεοκτόνα.

A1. **Κορύνεο** : Με τον περιορισμό της λίπανσης με Άζωτο, με καλό κλάδευμα των δένδρων για επαρκή φωτισμό και αερισμό, την τακτική κοπή των ζιζανίων, και τις ελεγχόμενες αρδεύσεις, μειώνουμε τον κίνδυνο ανάπτυξης της ασθένειας. Ψεκάζουμε με χαλκούχα στην πτώση των φύλλων και στην «πράσινη κορυφή» περιορίζοντας ταυτόχρονα και την ανάπτυξη των υπόλοιπων παθογόνων. Σε συνθήκες έντονης πίεσης προσβολής μπορεί να επέμβουμε το πολύ μία φορά με κατάλληλο μυκητοκτόνο στην «πτώση του κάλυκα»

A2. **Μονίλια** : Πέρα από τα παραπάνω αγρονομικά μέτρα τα οποία παίρνουμε για τη μείωση ανάπτυξης του παθογόνου, ψεκάζουμε τους καρπούς με χηλικό Ασβέστιο και αυξάνουμε την αντίστασή τους στις μολύνσεις. Όταν οι καιρικές συνθήκες στην ανθοφορία ή στο κοκκίνισμα των καρπών δημιουργούν μεγάλη πίεση προσβολής ψεκάζουμε με κατάλληλα μυκητοκτόνα σεβόμενοι απόλυτα το χρόνο αναμονής πριν τη συγκομιδή.

A3. **Βακτηριώσεις** : Πέρα από τα αναφερθέντα αγρονομικά μέτρα, ο ψεκασμός με Χαλκούχα κατά την πτώση των φύλλων το Φθινόπωρο και στην «πράσινη κορυφή» είναι το πιο πρόσφορο και οικολογικά συμβατό μέσο για την αποτροπή της εξάπλωσης των Βακτηριώσεων με παράλληλη δράση ενάντια στις περισσότερες ασθένειες - στόχους.

A4. **Κυλινδροσπόριο - Γνωμόνια**: Μόνο στα αγροκτήματα με ιστορικό προσβολών, πέρα από τα καλοκαιρινά κλαδέματα που μειώνουν την πιθανότητα προσβολής, επεμβαίνουμε με κατάλληλο μυκητοκτόνο όταν έχουμε έντονες καλοκαιρινές βροχοπτώσεις.

3) ΑΧΛΑΔΙΑ

E1. **Ψύλλα** : Κρατάμε σε έλεγχο τη βλάστηση και κλαδεύουμε το καλοκαίρι τα λαιμαργα. Ελέγχουμε για τη ύπαρξη γειτονικών ξενιστών. Μειώνουμε τους αρχικούς πληθυσμούς με ψεκασμούς ελαίων πριν την έναρξη της ωτοκίας των χειμωνιάτικων ακμαίων και με επανάληψη στην πράσινη έως λευκή κορυφή σε συνδυασμό αν χρειάζεται με ρυθμιστές ανάπτυξης με στόχο τις νεαρές προνύμφες. Νωρίς στην πτώση των πετάλων, καταπολεμούμε -εφόσον έχουμε έντονη παρουσία- τις προνύμφες 4^{ου} και 5^{ου} σταδίου με ρυθμιστές ανάπτυξης. Επεμβαίνουμε με εκλεκτικά φυτοφάρμακα μόλις οι νεαρές προνύμφες Ψύλλας ξεπεράσουν στις δειγματοληψίες τις 1,5 ανά φύλλο και μόνο αν οι Ανθοκορίδες, που έχουν έντονη δράση στις αρχές του καλοκαιριού, έχουν παρουσία σε λιγότερο από το 1/5 των βλαστών στους οποίους παρατηρούνται προνύμφες Ψύλλας.

E2. **Καρπόκαψα** : Η εφαρμογή ρυθμιστών ή άλλων εκλεκτικών εντομοκτόνων ενάντια στην Ψύλλα μειώνει σημαντικά τους πληθυσμούς. Σε περίπτωση που παρόλα αυτά, στις εντομοπαγίδες οι συλλήψεις ξεπερνούν τις 2 ανά εβδομάδα, επεμβαίνουμε με εκλεκτικά εντομοκτόνα, υπολογίζοντας τον ακριβή χρόνο.

E3. **Οπλοκάμπη** : Όπου εντοπίζονται προσβολές, στην πτώση των πετάλων επεμβαίνουμε με εκλεκτικά εντομοκτόνα που δρουν παράλληλα και εναντίον της Ψύλλας.

E4. **Αφίδες** : Νωρίς την άνοιξη αντιμετωπίζονται πριν ο πληθυσμός τους αυξηθεί ή τυλιχθούν στα φύλλα. Προτιμούμε συνδυασμό εντομοκτόνων με θερινά έλαια. Με την αποφυγή ψεκασμών κατά την άνοιξη, αναπτύσσονται πληθυσμοί φυσικών εχθρών των αφίδων. Προσβολές όψιμες τις αντιμετωπίζουμε με κόψιμο και καταστροφή των προσβεβλημένων κλαδίσκων ή κατά θέσεις ψεκασμούς και μόνο σε περιπτώσεις πολύ έντονης πίεσης ψεκάζουμε όλο το αγροτεμάχιο με ειδικό αφιδοκτόνο.

E5. **Τετράνυχος** : Ο μεγάλος αριθμός φυσικών εχθρών τους, τις περισσότερες φορές είναι ικανός να περιορίζει τους πληθυσμούς των τετρανύχων. Κατασταλτικά επίσης ενεργούν και οι ψεκασμοί με θερινά λάδια προανθητικά. Μόνο σε περιπτώσεις έντονης προσβολής επεμβαίνουμε με εκλεκτικά ακαρεοκτόνα.

E6 . **Επιτίμερος** : Νωρίς μετά την ανθοφορία γίνεται έλεγχος για τυχόν αύξηση των πληθυσμών που προκαλούν σκούριασμα των καρπών και καχεξία των δένδρων. Σε τέτοια περίπτωση επεμβαίνουμε με εκλεκτικά ακαρεοκτόνα.

A1. **Φουζικλάδιο – Σεπτόρια**: Σε περιπτώσεις βροχοπτώσεων και ευνοϊκών θερμοκρασιών την άνοιξη, επεμβαίνουμε εναλλάσσοντας τα επιτρεπόμενα μυκητοκτόνα. Σε περίπτωση προσβολών για περιορισμό των μολυσμάτων που θα μεταφερθούν την επόμενη χρονιά, ψεκάζουμε με ουρία στην έναρξη της πτώσης των φύλλων.

A2. **Βακτήριο** : Ελέγχουμε την περιοχή γύρω από το κτήμα για τυχόν ύπαρξη προσβεβλημένων δένδρων που αποτελούν εστίες μετάδοσης του Βακτηρίου. Η χρήση του Χαλκού το Φθινόπωρο και την Άνοιξη, ο τακτικός έλεγχος και το κόψιμο κάθε προσβεβλημένου κλαδιού ή άλλου ιστού και οι επεμβάσεις στη διάρκεια της ανθοφορίας με χαμηλές δόσεις χαλκούχων σκευασμάτων ή Φωσφορικών Αλάτων, επαρκούν τις περισσότερες φορές σαν άμυνα στη ασθένεια. Σε περιπτώσεις μεγάλης πίεσης προσβολής, εφαρμόζουμε χαλκούχα και καθαρίζουμε όλα τα προσβεβλημένα κλαδιά που εντοπίζουμε.

A3. **Στεμφύλιο - Αλτερνάρια:** Παράλληλα με την άμυνα στο Φουζικλάδιο, συνδυάζοντας τα κατάλληλα μυκητοκτόνα, αντιμετωπίζουμε την πιθανότητα προσβολής από το Στεμφύλιο και την Αλτερνάρια ιδιαίτερα στις ευαίσθητες ποικιλίες.

4) ΜΗΛΑ

E1. **Κοκκοειδή (Σαν Ζοζέ) :** Με τα χειμερινά κλαδέματα κρατάμε σε κανονικό ύψος τα δένδρα και αφαιρούμε τα προσβεβλημένα κλαδιά. Αποτρέπουμε την εγκατάσταση των Κοκκοειδών στο κτήμα, εφαρμόζοντας αμέσως ψεκασμό κατά θέσεις στα σημεία όπου εντοπίζεται η παρουσία τους (με ελαιοοργανοφωσφορικά εντομοκτόνα στο στάδιο της πράσινης κορυφής). Ψεκασμοί την περίοδο της βλάστησης σε περιπτώσεις που υπάρχει κίνδυνος εξάπλωσής τους από γειτονικά κτήματα, γίνονται με εκλεκτικά εντομοκτόνα, όταν το έντομο βρίσκεται στο στάδιο της νεαρής προνύμφης και ιδιαίτερα της πρώτης γενιάς, που παρακολουθείται με κολλητικές ταινίες στους κλάδους.

E2. **Καρπόκαψα :** Όταν έχουμε έξαρση του πληθυσμού (>2 συλλήψεις /παγίδα /εβδομάδα) επεμβαίνουμε με εκλεκτικά εντομοκτόνα συνδυάζοντας το δυνατό την καταπολέμησή της με την αντιμετώπιση των κοκκοειδών και άλλων εντόμων. Ο κατάλληλος χρόνος για επέμβαση εναντίων του εντόμου καθορίζεται παρακολουθώντας με φερομονικές παγίδες την πορεία του ενήλικου πληθυσμού. Αυστηρά τηρείται ο προβλεπόμενος χρόνος αναμονής πριν την συγκομιδή.

E3. **Νάρκες :** Επεμβαίνουμε, με εκλεκτικά εντομοκτόνα, όταν διαπιστωθούν 1-3 στοές ανά φύλλο από προσβολές της προηγούμενης γενιάς, παρακολουθώντας την πτήση τους με τις ανάλογες φερομονικές παγίδες. Συνδυάζουμε, όσο είναι δυνατό, την καταπολέμησή τους με την αντιμετώπιση της Καρποκάψας.

E4. **Αφίδες :** Νωρίς την άνοιξη – σε μια περίοδο με την ελάχιστη κυκλοφορία ωφέλιμων εντόμων – αντιμετωπίζονται μαζί με τα κοκκοειδή, πριν ο πληθυσμός τους αυξηθεί ή τυλιχθούν στα φύλλα. Προτιμούμε συνδυασμό εντομοκτόνων με θερινά λάδια. Με αυστηρή αποφυγή ψεκασμών μετά την ανθοφορία και μέχρι τα τέλη Μαΐου αναπτύσσονται πληθυσμοί φυσικών εχθρών των αφίδων. Προσβολές όψιμες τις αντιμετωπίζουμε με κατά θέσεις ψεκασμούς και μόνο σε περιπτώσεις πολύ έντονης πίεσης ψεκάσουμε όλο το αγροτεμάχιο με ειδικό αφιδοκτόνο, όταν το ποσοστό φυτικών οργάνων με αφίδες φτάσει ή ξεπεράσει το όριο επέμβασης (10-15% για την πράσινη και 2% για την σταχτιά αφίδα).

E5. **Τετράνυχτοι :** Η προστασία των φυσικών εχθρών τους, είναι κύριο μέλημα ώστε να περιορίζονται οι πληθυσμοί των τετρανύχων. Η χρήση θερινών λαδιών νωρίς την άνοιξη μειώνει τους πρώιμους πληθυσμούς του κόκκινου τετρανύχου (χειμερινά αυγά). Σε οπωρώνες με σοβαρές προσβολές (περισσότερα από 10 αβγά σε κάθε ανθοφόρο οφθαλμό ή 100 αβγά σε 10 εκατοστά καρποφόρου βλαστού) γίνεται ψεκασμός πριν ή με την έναρξη των εκκολάψεων των χειμερινών αυγών. Το καλοκαίρι με συχνές παρατηρήσεις, δεν επιτρέπουμε την έξαρση των πληθυσμών (πάνω από 2 άτομα ανά φύλλο), επεμβαίνοντας έγκαιρα με εκλεκτικά ακαρεοκτόνα.

A1. **Φουζικλάδιο :** Με τις τακτικές παρατηρήσεις σε όργανο σύλληψης ασκοσπορίων και την παρακολούθηση και καταγραφή των συνθηκών υγρασίας και θερμοκρασίας από τους τοπικούς μετεωρολογικούς σταθμούς επισημαίνουμε τις περιόδους που χρειάζεται προστασία ή και θεραπεία από προσβολή των φύλων ή των καρπών. Ψεκασμοί εκτελούνται μόνο αφού επισημανθούν οι κρίσιμες περιόδοι μόλυνσης σύμφωνα με τον Πίνακα του Mills, και μετά από συζήτηση με τον κάθε παραγωγό για το κάθε αγροτεμάχιο για την επιλογή του κατάλληλου μυκητοκτόνου. Το χειμώνα παίρνονται τα ενδεδειγμένα μέτρα για την καταστροφή των ασκοσπορίων και καλύπτονται τα δένδρα με χαλκό.

A2. **Ωίδιο :** Από το φούσκωμα των ματιών και για τις επόμενες 30 περίπου ημέρες σε ευαίσθητες ποικιλίες επιλέγουμε φουζικλαδιοκτόνα με καλή δράση ενάντια στο ωίδιο.

A3. **Φυτόφθορα :** Με την κοπή των ζιζανίων, το καθάρισμα του λαιμού των δένδρων και τις κανονικές αρδεύσεις μειώνουμε τον κίνδυνο ανάπτυξης της ασθένειας. Με την ορθολογική λίπανση και την κάλυψη του κορμού με χαλκούχα, αυξάνουμε την αντίσταση των δένδρων στις μολύνσεις. Όταν οι καιρικές συνθήκες δημιουργούν μεγάλη πίεση προσβολής και όπου υπάρχουν εκδηλωμένες προσβολές, ριζοποτίζουμε τα δένδρα με χαλκούχα και ψεκάσουμε με Φωσφορικά άλατα, την Άνοιξη και το Φθινόπωρο.

5) ΔΑΜΑΣΚΗΝΑ

E1.Κοκκοειδή (Βαμβακάδα και Σαν Ζοζέ): Με τα χειμερινά κλαδέματα κρατάμε σε χαμηλό ύψος τα δένδρα και αφαιρούμε τα προσβεβλημένα κλαδιά. Αποτρέπουμε την εγκατάστασή των Κοκκοειδών στο κτήμα εφαρμόζοντας αμέσως ψεκασμό κατά θέσεις στα σημεία όπου εντοπίζεται η παρουσία τους (με ελαιοοργανοφωσφορικά εντομοκτόνα στο στάδιο «ροζ μπουμπούκι»). Όταν οι ψεκασμοί για τους άλλους εχθρούς συμπίπτουν χρονικά με γενιές κοκκοειδών, χρησιμοποιούμε εντομοκτόνα που να έχουν παράλληλη δράση και εναντίον τους. Αυτό βέβαια σε περιπτώσεις που υπάρχει κίνδυνος εξάπλωσής τους από γειτονικά κτήματα.

E2.Αφίδες : Νωρίς την άνοιξη αντιμετωπίζονται μαζί με το θρίπα πριν ο πληθυσμός τους αυξηθεί ή τυλιχθούν στα φύλλα. Προτιμούμε συνδυασμό εντομοκτόνων με θερινά έλαια. Με την αυστηρή αποφυγή ψεκασμών μετά την ανθοφορία και μέχρι τα μέσα - τέλη Μαΐου, αναπτύσσονται πληθυσμοί φυσικών εχθρών των αφίδων. Προσβολές όψιμες τις αντιμετωπίζουμε με κόψιμο και καταστροφή των προσβεβλημένων κλαδίσκων ή κατά θέσεις ψεκασμούς και μόνο σε περιπτώσεις πολύ έντονης πίεσης ψεκάσουμε όλο το αγροτεμάχιο με ειδικό αφιδοκτόνο.

E3. Θρίπες : Ο ψεκασμός ενάντια στις αφίδες ελέγχει σε μεγάλο βαθμό και τους θρίπες που απειλούν τα δαμάσκηνα για τους οποίους επεμβαίνουμε και στην πτώση πετάλων.

E4. Τετράνυχτοι : Ο μεγάλος αριθμός φυσικών εχθρών τους, τις περισσότερες φορές είναι ικανός να περιορίζει τους πληθυσμούς των τετρανύχτων. Κατασταλτικά επίσης ενεργούν και οι ψεκασμοί με τα θερινά έλαια που γίνονται προανθητικά για την καταπολέμηση των κοκκοειδών και των αφίδων. Μόνο σε περιπτώσεις έντονης προσβολής, που οδηγούν σε πρόωρη πτώση των φύλλων το καλοκαίρι, επεμβαίνουμε με εκλεκτικά ακαρεοκτόνα.

E5. Καρπόκαψα : Όταν έχουμε έξαρση του πληθυσμού (>2 συλλήψεις /παγίδα /εβδομάδα) επεμβαίνουμε με εκλεκτικά εντομοκτόνα συνδυάζοντας το δυνατό την καταπολέμησή της με την αντιμετώπιση των κοκκοειδών και άλλων εντόμων. Ο κατάλληλος χρόνος για επέμβαση εναντίων του εντόμου καθορίζεται παρακολουθώντας με φερομονικές παγίδες την πορεία του ενήλικου πληθυσμού. Αυστηρά τηρείται ο προβλεπόμενος χρόνος αναμονής πριν την συγκομιδή.

A1.Εξώασκος : Καλύπτουμε τα δένδρα ψεκάζοντας με ZIPAM όταν εκπτυχθούν οι πρώτοι φυλλοφόροι οφθαλμοί. Ο ψεκασμός είναι καθολικός εξ αιτίας των συνεχώς αυξανόμενων προσβολών λόγω παρατεταμένων βροχοπτώσεων κατά την έκπτυξη των φυλλοφόρων οφθαλμών τα τελευταία χρόνια. Σε περιπτώσεις έντονων βροχοπτώσεων μπορεί να επαναλάβουμε τον ψεκασμό με τα 2/3 της κανονικής δόσης καλύπτοντας παράλληλα τα δένδρα από πιθανές προσβολές από Κορύνεο.

A2.Μονίλια : Με την κοπή των ζιζανίων, τα καλοκαιρινά κλαδέματα και τις κανονικές αρδεύσεις μειώνουμε τον κίνδυνο ανάπτυξης της ασθένειας. Με την ορθολογική λίπανση και τους ψεκασμούς των καρπών με Ασβέστιο, αυξάνουμε την αντίστασή τους στις μολύνσεις. Όταν οι καιρικές συνθήκες δημιουργούν μεγάλη πίεση προσβολής και οι καρποί πρόκειται να συντηρηθούν σε ψυγείο, ψεκάσουμε εναλλάσσοντας κατάλληλα μυκητοκτόνα και σεβόμενοι απόλυτα το χρόνο αναμονής πριν τη συγκομιδή.

A3.Βακτηριώσεις : Σπάνιες οι προσβολές αλλά συνεχώς αυξανόμενες. Στην περιοχή μας ο ψεκασμός με Χαλκούχα κατά την πτώση των φύλλων το Φθινόπωρο είναι το πιο πρόσφορο και οικολογικά συμβατό μέσο για την αποτροπή της εξάπλωσής των Βακτηριώσεων με παράλληλη δράση ενάντια στις περισσότερες ασθένειες - στόχους.

A4. Κορύνεο : Με τον περιορισμό της λίπανσης με Άζωτο, με καλό κλάδεμα των δένδρων για επαρκή φωτισμό και αερισμό, την τακτική κοπή των ζιζανίων, και τις ελεγχόμενες αρδεύσεις, μειώνουμε τον κίνδυνο ανάπτυξης της ασθένειας. Ψεκάσουμε με χαλκούχα στην πτώση των φύλλων και στην «πράσινη κορυφή» περιορίζοντας ταυτόχρονα και την ανάπτυξη των υπόλοιπων παθογόνων. Σε συνθήκες έντονης πίεσης προσβολής μπορεί να επέμβουμε το πολύ μία φορά με κατάλληλο μυκητοκτόνο στην «πτώση του κάλυκα»

A5. Φυτόφθορα : Με την κοπή των ζιζανίων, το καθάρισμα του λαιμού των δένδρων και τις κανονικές αρδεύσεις μειώνουμε τον κίνδυνο ανάπτυξης της ασθένειας. Με την ορθολογική λίπανση και την κάλυψη του κορμού με χαλκούχα, αυξάνουμε την αντίσταση των δένδρων στις μολύνσεις. Όταν οι καιρικές συνθήκες δημιουργούν μεγάλη πίεση προσβολής και όπου υπάρχουν εκδηλωμένες προσβολές, ριζοποτούμε τα δένδρα με χαλκούχα και ψεκάσουμε με Φωσφορικά άλατα, την Άνοιξη και το Φθινόπωρο

Z1. Ετήσια ζιζάνια : Διατηρούμε μόνιμο χορτοτάπητα ανάμεσα στις γραμμές των δένδρων κόβοντας με χορτοκοπτικό τα ζιζάνια πριν τα πολυετή προλάβουν να δώσουν σπόρους και εφαρμόζουμε καθολικό ζιζανιοκτόνο επαφής σε πλάτος περίπου ενός μέτρου επί της γραμμής.

Z2. Πολυετή Ζιζάνια : Επί της γραμμής και στα σημεία όπου υπάρχουν πολυετή ζιζάνια, πριν αυτά δώσουν σπόρους, ψεκάζουμε με διασυστηματικά ζιζανιοκτόνα. Φροντίζουμε να διατηρούνται καθαρά τα αρδευτικά αυλάκια ώστε να μην μεταφέρονται σπόροι πολυετών ζιζανίων με το πότισμα.